

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de uitrol van digitale meters
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK**Situering**

Op 25 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering de strategienota 'Visie 2050, een langetermijnvisie voor Vlaanderen' goed. Hierin werden zeven transitiedomeinen vastgelegd waarop Vlaanderen de komende jaren prioritair moet inzetten. 'Zorgen voor een energietransitie' werd aangeduid als een van de transitithema's die noodzakelijk is om de omslag richting 2050 te maken.

Vlaanderen is gestart met het realiseren van de energietransitie. Binnen de trajecten Stroomversnelling met zijn Vlaamse Energievisie en de Klimaatvisie 2050 wordt op dit moment invulling gegeven aan de energie- en klimaatuitdagingen. Het Renovatiepact werkt een duurzaam langetermijntraject uit voor onze woongebouwen en loopt transversaal door deze beide transities. Het Zonneplan en Windplan voorzien de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

We zijn gestart met het omvormen van ons energiesysteem naar een decentraal koolstofarm systeem met een energievraag dat voor zijn energievoorziening zoveel als mogelijk steunt op hernieuwbare energiebronnen en andere koolstofarme technologieën.

Traditioneel wordt elektriciteit vervoerd vanuit een centraal energiesysteem. Dit is een energiesysteem gekenmerkt door grote centraal gelegen productie-installaties, zoals bijvoorbeeld een gas- of kerncentrale die energie voorziet tot bij de eindafnemer. Hierbij is er in principe enkel nood aan eenrichtingsverkeer op het elektriciteitsnet. Door het beperkt aantal productie-installaties en het eenrichtingsverkeer is het relatief eenvoudig om de 'stroom' te regelen.

Productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen zoals zonne-energie en windenergie wordt daarentegen 'decentrale productie' genoemd. Decentrale energieproductie wordt gekenmerkt door installaties die worden ingeplant op die plaatsen waar het potentieel het grootst is. Dit hoeft niet noodzakelijk op een 'centrale plaats' te zijn, maar kan daarentegen op verschillende locaties.

De huidige distributienetten zijn niet opgebouwd vanuit het concept van decentrale productie. Deze productie bevindt zich vaak niet voldoende in de buurt van de afnemers en er is een noodzaak aan tweerichtingsverkeer. Daarbij komt nog dat de productie van wind en zon niet constant is. Hierdoor zou de stabiliteit en operationele veiligheid van het net in het gedrang kunnen komen en *in extremis* de stroomtoevoer onderbroken kunnen worden.

De digitale meter is een cruciale bouwsteen voor de energietransitie. Een efficiënt beheer van het toekomstige energiesysteem vraagt een veelomvattende set data. Om er voor te zorgen dat investeringen in het net op een zo efficiënt mogelijke manier gebeuren moeten we kunnen “meten” waar de problemen zich dreigen voor te doen. Dit geeft ook de mogelijkheid om snel te kunnen ingrijpen voordat de problemen zich daadwerkelijk voordoen, onafhankelijk van investeringen of in afwachting van investeringen. Verder zal actieve vraagsturing nodig zijn om optimaal gebruik te maken van het wisselende aanbod van groene stroom. Hierdoor kunnen stromen die op verschillende plaatsen en in verschillende grootte ontstaan geregeld worden. Door de technologische vooruitgang op het vlak van metering bieden er zich nieuwe kansen aan om de marktwerking en de dienstverlening aan de klanten te verbeteren, zoals bijvoorbeeld een beter inzicht in eigen verbruik.

Sinds oktober 2012 lopen er in Vlaanderen grootschalige proefprojecten inzake nieuwe digitale elektriciteits- en aardgasmeters. In totaal werden al 41.000 meters geplaatst op verschillende plaatsen in Vlaanderen, gespreid over landelijk en stedelijk gebied, zowel in individuele woningen als in appartementsgebouwen. Er loopt ook een proefproject digitale budgetmeter sinds juni 2017.

Context

In het derde energiepakket van de Europese Commissie staat dat de lidstaten intelligente meetsystemen moeten invoeren met het oog op de baten op lange termijn voor de consument. Ook het recente ‘Clean energy for all Europeans-pakket’ dat de Europese Commissie op 30 november 2016 publiceerde gaat er van uit dat de consument een veel actievere rol moet kunnen spelen en beter geïnformeerd moet worden over zijn energieverbruik.

Voor de uitrol van digitale meters in Vlaanderen, keurde de Vlaamse Regering op 3 februari 2017 de conceptnota ‘Digitale meters: uitrol in Vlaanderen’ goed en besliste deze voor te leggen voor stakeholderoverleg. De kosten-batenstudie uit 2014 werd geactualiseerd om deze te laten overeenstemmen met de gegevens van de conceptnota.¹ Na het advies van de Raad van State van 21 juni 2018 (nr. 63.544/3), werd het ontwerpdecreet definitief goedgekeurd op 29 juni 2018 en vervolgens ingediend bij het Vlaams Parlement. Verder heeft de Vlaamse Regering de voorwaarden bepaald waaraan de digitale meters moeten voldoen en wijzigde hiervoor na advies van de Raad van State, definitief het Energiebesluit op 23 februari 2018.²

Voorliggend ontwerpbesluit geeft uitvoering aan de verschillende artikels in het decreet digitale meters. Daarnaast brengt het ook wijzigingen aan in het Energiebesluit om relevante artikels en gehanteerde terminologie in overeenstemming te brengen met het gewijzigde energielandschap in Vlaanderen waarin naast analoge en elektronische meters, ook digitale meters in Vlaanderen aanwezig zullen zijn.

Samenvatting van de inhoud van de nieuwe regelgeving

In **artikel 1** via dit artikel worden enkele nieuwe definities voorzien, zijnde voor tariefperiode, kleinverbruiksmeting, kleinverbruiksmeeinrichting en worden enkele aanpassingen gedaan aan de definitie van onafhankelijk bestuurder zodat deze definitie ook geldt in de context van de databeheerder.

Artikel 2 wijzigt artikel 3.1.10 van het Energiebesluit om het in overeenstemming te brengen met het gewijzigde Energiedecreet

Het besluit wordt hierbij aangepast aan het ontwerpdecreet digitale meters, waar de distributienetbeheerders worden uitgesloten van de productie energie, maar er een uitzondering

¹ <http://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2017-06.pdf>

² Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen, vermeld in artikel 4.1.22/2, § 3, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, *BS 27.03.1018*.

en overgangstermijn is ingeschreven voor de productie van thermische energie.

Artikel 3.1.11 wordt in het Energiebesluit vervangen via **artikel 3** van dit besluit gezien de inhoud ervan opgenomen is in artikel 4.1.6/1 van het Energiedecreet. Het nieuwe artikel 4.1.6/1 voorziet evenwel in de mogelijkheid voor de netbeheerders om beroep te doen op derden en dit artikel stelt de distributienetbeheerders in de mogelijkheid om beroep te doen op statutairen die zijn ondergebracht in Fluvius OV, ook al is dit niet de door de distributienetbeheerder aangeduide werkmaatschappij is.

Artikel 4 vervangt een verwijzing naar het oude artikel 3.1.11. Het oude artikel 3.1.11 werd namelijk naar decretaal niveau verheven.

Artikels 5 tot en met 7 wijzigen de titel en de inhoud van titel III, hoofdstuk I, afdeling V, onderafdeling I. De titel 'Nacht en weekendtarief' wordt vervangen door "Tijdsafhankelijke tarieven". De nomenclatuur in de betreffende artikels wordt gewijzigd om de artikels ook van toepassing te maken op de digitale meter. Terwijl oorspronkelijk een dag- en nachtmeter in de artikels vermeld is, wordt nu meer algemeen verwezen naar tariefperiodes. De digitale meter bezit immers geen verschillende telwerken voor dag of nacht. De meter is wel in staat om energieverbruiken te cumuleren over verschillende tariefperiodes waarvan dag en nacht twee mogelijkheden zijn. Artikel 6 voert meteen ook een rechtzetting van de artikelnummering door.

Artikel 8 bepaalt de informatieverstrekking aan netgebruiker en modaliteiten van gegevensuitwisseling tussen databeheerder en leverancier wanneer er toepassing is van dynamische prijzen. De toepassing van dynamische prijzen is evenwel slechts mogelijk op voorwaarde dat de elektriciteitsdistributienetgebruiker toestemming geeft om verbruiksgegevens per elementaire periode te gebruiken, de digitale meter aanwezig is en vanaf 1 april 2020.

De toestemming voor het verwerken van deze persoonsgegevens is vereist ingevolge de algemene verordening gegevensbescherming. De specifieke voorwaarden voor deze toestemming worden vermeld in artikel 7 van deze verordening. Dit artikel laat toe om:

"1. Wanneer de verwerking berust op toestemming, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens.

2. Indien de betrokkene toestemming geeft in het kader van een schriftelijke verklaring die ook op andere aangelegenheden betrekking heeft, wordt het verzoek om toestemming in een begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal zodanig gepresenteerd dat een duidelijk onderscheid kan worden gemaakt met de andere aangelegenheden. Wanneer een gedeelte van een dergelijke verklaring een inbreuk vormt op deze verordening, is dit gedeelte niet bindend.

3. De betrokkene heeft het recht zijn toestemming te allen tijde in te trekken. Het intrekken van de toestemming laat de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan, onverlet. Alvorens de betrokkene zijn toestemming geeft, wordt hij daarvan in kennis gesteld. Het intrekken van de toestemming is even eenvoudig als het geven ervan.

4. Bij de beoordeling van de vraag of de toestemming vrijelijk kan worden gegeven, wordt onder meer ten sterkste rekening gehouden met de vraag of voor de uitvoering van een overeenkomst, met inbegrip van een dienstenovereenkomst, toestemming vereist is voor een verwerking van persoonsgegevens die niet noodzakelijk is voor de uitvoering van die overeenkomst."

Een contract vereist wilsovereenstemming en is dus toestemming, voor zover ze uiteraard voldoet aan deze voorwaarden in deze verordening en alle andere toepasselijke regelgeving. Als

in een dergelijk contract overeengekomen wordt om verbruiksgegevens per elementaire periode te gebruiken, volstaat dit.

Artikel 9 voegt twee bepalingen toe aan het bestaande artikel 3.1.45.

Aan paragraaf 2 wordt een derde lid toegevoegd dat stelt dat de gebruikerspoorten van de digitale meter standaard 'gesloten' dienen te staan. Dit houdt in dat er een bijkomende actie of vraag ten aanzien van de distributienetbeheerder nodig is om de meetgegevens lokaal via de gebruikerspoort uit te kunnen lezen door middel van een extra tool of app. De verbruikers/betrokken kunnen evenwel steeds vragen aan de distributienetbeheerders om deze poort kosteloos open te laten zetten via het gepersonaliseerde webportaal dat de databeheerder zal aanbieden. Bij de plaatsing van de digitale meter dient de standaardinstelling en de mogelijkheid tot openzetten van de poort duidelijk te worden gecommuniceerd door de distributienetbeheerders (via een infobrochure en door diegene die de digitale meter plaatst).

Het artikel 4.1.22/3 van het Energiedecreet steeds duidelijk dat de privacyregelgeving ten allen tijde dient te worden gerespecteerd.

De marktpartijen, vermeld in het eerste lid, 3°, verwerken alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

Aan de derde paragraaf van artikel 3.1.45 wordt ook een derde lid toegevoegd. Daarin wordt bepaald dat de databeheerder aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder, op zijn verzoek, inzage dient te geven in de kwaliteit van de elektriciteitslevering op basis van de meet- of verbruiksgegevens die geregistreerd zijn door de meetinrichting. Dit is een verduidelijking van de mogelijkheid die reeds via het decreet digitale meters was gecreëerd. Het is volgens artikel 4.1.8.6/5 immers de taak van de databeheerder om meters af- en uit te lezen en de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet te verstrekken in het kader van netbeheer en operationele veiligheid. Hieronder valt aldus de kwaliteit van de elektriciteitslevering.

De netgebruiker zelf kan sowieso zicht hebben op deze gegevens (niet-gevalideerd) via zijn gebruikerspoorten, zoals ook wordt bepaald in dit huidige artikel 3.1.45, § 2, tweede en derde lid. Dit artikel legt de minimumvoorwaarden vast waaraan de digitale meter voor elektriciteit moet voldoen en werd reeds definitief goedgekeurd op 23 februari 2018. Door de verwijzing naar de databeheerder kon het nu aan artikel 3.1.45, §3 toegevoegde derde lid op dat moment niet worden goedgekeurd aangezien de noodzakelijke rechtsgrond wordt gecreëerd met het wijzigingsdecreet betreffende de digitale meter. Dit wordt nu hierbij verduidelijkt in het besluit.

Artikel 10 voegt een onderafdeling III 'Plaatsing' in. Het nieuw ontworpen artikel 3.1.52 stelt dat de distributienetbeheerder vanaf 1 januari 2019 enkel nog digitale meters kan plaatsen in geval van een kleinverbruiksmeting voor elektriciteit en gas. Het artikel legt vast dat de volledige uitrol na 15 jaar dient afgerond te zijn waardoor ten laatste op 1 januari 2034 alle kleinverbruiksmetinginrichtingen in Vlaanderen over een digitale meter zullen beschikken.

Het Energiedecreet bepaalt in artikel 4.1.22/2 de gevallen waarin een digitale meter prioritair geplaatst moet worden.

De eerste paragraaf gaat dieper in op de richtlijnen wanneer het gaat over vervanging van bestaande meters, de zogenaamde ombouw van het bestaande meterbestand in Vlaanderen.

De plaatsing van nieuwe budgetmeters verloopt zoals wordt geregeld in het Energiebesluit in de specifieke artikelen met betrekking tot de budgetmeters voor elektriciteit en aardgas. De

plaatsing van nieuwe budgetmeters omvat inclusief bestaande niet-actieve budgetmeters die “geheractiveerd” moeten worden. Concreet zal dit ertoe leiden dat de bestaande analoge meters, en in het geval van een oude budgetmeterklant die “geheractiveerd wordt” de bijhorende budgetmeter, worden vervangen door een nieuwe digitale meter in budgetmetermodus. De (grote) oude budgetmeter wordt steeds weggenomen bij de plaatsing van een digitale meter in budgetmetermodus.

De digitale meter kan deze budgetmeterfuncties namelijk vervullen via een technische en softwarematige ingreep. Het feit dat de budgetmeter er uiterlijk niet meer anders zal uitzien, zorgt meteen voor een verminderde stigmatisering. Verder zal de digitale budgetmeter meer mogelijkheden bieden aan de budgetmeterklant qua oplading, zoals bijvoorbeeld via een website of in de toekomst een app. De bestaande oplaadmogelijkheden verdwijnen evenwel niet. Uit de armoedetoets en verder ook uit het proefproject digitale meters kwam de aanbeveling naar voor bij de plaatsing te zorgen voor voldoende informatie over de digitale meter en de werking in budgetmetermodus. Deze informatievereisten worden dan ook verduidelijkt in de van toepassing zijnde artikelen in het Energiebesluit, door middel van artikel 15 en 16 van dit wijzigingsbesluit.

Bij de plaatsing bij bestaande prosumenten wordt het verschil in meterstand ten opzichte van de laatste afrekeningsfactuur ten gevolge van de compensatie verbonden aan de terugdraaiende teller meegenomen naar de eerstvolgende afrekeningsfactuur.

Zoals voorzien in de conceptnota verloopt de uitrol van digitale meters voor elektriciteit en gas gezamenlijk. Gelet op de efficiëntie van de uitrol impliceert de vervanging van de ene meter (elektriciteit bijvoorbeeld) dus automatisch ook de vervanging van de andere meter (gas in dat geval) en vice versa. Wanneer dus een digitale gasmeter wordt geplaatst n.a.v. een nieuwe aardgasaansluiting of omdat de bestaande meter stuk is en een nieuwe noodzakelijk is, wordt ook de elektriciteitsmeter vervangen. De gezamenlijke plaatsing zal evenwel pas steeds gebeuren vanaf 1 april 2019. Tot en met 31 maart 2019 zal er niet steeds een gezamenlijke plaatsing kunnen plaatsvinden, omwille van het opdrijven van de beschikbaarheid van de digitale meter voor elektriciteit. Indien er al een digitale meter voor aardgas werd gezet voor 1 april 2019 en géén voor elektriciteit, dan zal de distributienetbeheerder tussen 1 april 2019 en 1 september 2019 een digitale meter voor elektriciteit komen plaatsen. De netgebruiker wordt op het moment van de plaatsing van de digitale meter voor aardgas geïnformeerd over het moment dat de distributienetbeheerder opnieuw zal langskomen.

De distributienetbeheerder staat in voor de kosten van de plaatsing en indienstelling (indien nodig (de bodem van) een meterkast), inclusief de kosten voor de beperkte demonteringswerken - of aanpassingswerken aan de meterlocaties indien deze noodzakelijk blijken voor de plaatsing en indienstelling. De meterlocatie moet worden vrijgemaakt in overeenstemming met de geldende technische voorschriften. Zo zal er voldoende plaats moeten worden voorzien om de nieuwe meter, en meterkast indien er nog geen meterkast aanwezig is op de locatie waar de meter moet worden gezet, te plaatsen. Het vrijmaken van de meterlocaties kan nodig blijken wanneer er bijv. een houten kast werd gezet door de bewoners, of wanneer in een huis gebouwd in de jaren '50 de meter is ingebouwd. In het eerste geval zal deze kast moeten worden gedemonteerd en in het tweede geval zal mogelijks een andere locatie moeten worden gezocht alvorens en zodat de digitale meter in overeenstemming met de voorschriften kan worden geplaatst. Als de locaties niet vrij zijn, zal de distributienetbeheerder deze vrijmaken en zijn de kosten hiervoor ten laste van de distributienetbeheerder.

Wanneer de distributienetbeheerder de vrijmaking doet zal de houten kast zodanig worden gedemonteerd dat deze opnieuw kan worden heropgebouwd door de bewoner indien dit gewenst is en voor zover dit bij de demontering mogelijk is. De distributienetbeheerder dient de meterlocaties veilig af te werken en ordentelijk achter te laten. Het is niet zo dat de distributienetbeheerder (bijv. speciale, dure) kasten opnieuw moet heropbouwen of het moet herstellen naar oorspronkelijke staat, maar het demonteren van de kast moet een heropbouw

indien mogelijk toestaan en veilige meterlocaties moeten wel degelijk gegarandeerd zijn de distributienetbeheerder. Dit behelst een plaatsing in overeenstemming met de regels van de kunst, waarbij alle puin wordt weggehaald, geen uitstekende draden of uitstekende ijzers meer aanwezig zijn, eventueel de muurdoorvoer wordt afgedicht, etc. Indien dit nodig is zal de installateur voorzien in afdichting, zoals op heden gebeurt via een tweecomponentenkit. In principe is het aldus de installateur zelf die dit uitvoert en is het niet zo dat er extra werkluï moet langskomen ten laste van de distributienetbeheerder. Het is niet zo dat er schilder-, bepleisterings-, metsel- of schrijnwerken worden uitgevoerd ten laste van de distributienetbeheerder. Indien er schade wordt aangericht omdat de plaatsing en indienststelling niet volgens de regels van de kunst werd uitgevoerd, is de buitencontractuele aansprakelijkheid van de distributienetbeheerder van toepassing.

Voor zover de netgebruiker voldoet aan de periodieke onderhoudsverplichting opgelegd in artikel 8, 4° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, staat de distributienetbeheerder evenzeer in voor de kosten wanneer een installateur moet langskomen als gevolg van de plaatsing van de digitale meter voor aardgas om de centrale verwarmingsketel her op te starten of af te stellen.

Indien bij de afnemer ook een meetinrichting aanwezig is voor registratie van het verbruik aan uitsluitend nachttarief die niet meer actief gebruikt wordt (de elektrische verwarming is bijvoorbeeld vervangen door een gasketel), verwijdert de netbeheerder deze meetinrichting. Deze bepaling voorkomt dat de netbeheerder daar anders ook een digitale meter zou moeten plaatsen die uiteindelijk niet zal gebruikt worden. De kosten hiervoor zijn ten laste van de distributienetbeheerders zoals voor de plaatsing en indienststelling.

Het is mogelijk dat bij de intentie tot plaatsen van een digitale meter vastgesteld wordt dat er op de plaats waar de digitale meter zou moeten komen onvoldoende dekking is van draadloze ontvangst. Dit zou kunnen voorvallen in meer afgelegen gebieden of indien de meter in een diepe kelder geplaatst is. Het is ook denkbaar dat de elektriciteitsmeter en de gasmeter ver van elkaar verwijderd zijn en de voorzien draadloze communicatie tussen beide meters niet krachtig genoeg is om deze afstand te overbruggen. In deze gevallen zou de verplichte plaatsing van een digitale meter technische onmogelijk of economische onhaalbaar zijn. In die gevallen kan de distributienetbeheerder de plaatsing uitstellen tot wanneer aan de technische onmogelijkheid of economische onhaalbaarheid verholpen is.

Dit zal zo zijn in twee gevallen:

- ofwel door dat het nieuwe aankoopdossier deze situaties heeft meegenomen en/of door performantere meters;
- ofwel doordat de netgebruiker zelf eerder fysische ingrepen heeft doorgevoerd, waardoor de plaatsing van digitale meters wel technisch mogelijk of economisch haalbaar wordt.

De kosten, zoals hierboven vermeld, blijven bij een uitgestelde plaatsing ten laste van de distributienetbeheerder. In geen geval kan deze termijn langer zijn dan 1 januari 2024.

De plaatsing dient evenwichtig en verspreid te gebeuren en dit zowel in de tijd als op geografisch vlak. Dit moet resulteren in een uitrol die over heel Vlaanderen plaatsvindt en niet bepaalde provincies of netgebieden eerst bedient, teneinde de afnemers in een bepaalde provincie of netgebied niet te bevoordelen t.o.v. andere provincies of netgebieden. De uitrol dient dan ook gelijkmatig te gebeuren over de 15 jaar waarbij minstens een derde van de meters na 5 jaar geplaatst zijn, een volgend derde van de meters na 10 jaar en het laatste derde na 15 jaar. Van bij de start in 2019 zal dus aan een continu tempo meters vervangen moeten worden.

Het artikel voorziet dat de netgebruikers voldoende geïnformeerd zijn wanneer de digitale meter

in hun omgeving zal worden geplaatst en wanneer de meters bij hen specifiek zullen worden geplaatst en over de modaliteiten van deze plaatsing.

Paragraaf twee van hetzelfde artikel gaat dieper in op het geval wanneer een digitale meter geplaatst wordt op eigen verzoek van de netgebruiker. Conform de standaardregels staat de netgebruiker staat zelf in voor de kosten van plaatsing en indienststelling van de meter. De meter zelf blijft evenwel eigendom van de distributienetbeheerder. Ook hier geldt de voorwaarde dat de netgebruiker moet voldoen aan de periodieke onderhoudsverplichting van de verwarmingsketel en enkel indien hieraan voldaan is de kosten voor eventuele heropstart of opnieuw afstellen ten gevolge van de plaatsing ten laste van de distributienetbeheerder zijn.

De netgebruiker ontvangt hiervoor steeds, zoals ook vandaag het geval is, een offerte. De meter moet binnen een termijn van dertig werkdagen na goedkeuring van de offerte vervangen te zijn.

Indien de meter vervroegd op expliciete aanvraag wordt geplaatst, zoals voorzien in artikel 4.1.22/2, 7° van het Energiedecreet, en de vraag enkel betrekking heeft op een digitale elektriciteitsmeter of een digitale gasmeter, wordt omwille van efficiëntiewinsten de digitale aardgasmeter respectievelijk digitale elektriciteitsmeter op hetzelfde moment geplaatst. De kosten van de plaatsing en indienststelling van de meter die niet werd aangevraagd door de netgebruiker, zijn ten laste van de distributienetbeheerder.

Paragraaf drie legt de rapporteringsfrequentie en inhoud van die rapportering over de uitrol van de digitale meter vast. De netbeheerders bezorgen jaarlijks aan de minister en de VREG een gedetailleerd overzicht van het aantal geplaatste meters per netbeheerder en per jaar. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen de doelgroepen die in het Energiedecreet voorzien zijn. De netbeheerders geven ook een overzicht van het aantal meters waarvan de plaatsing is uitgesteld omwille van technische of economische onhaalbaarheid en de redenen hiervoor. Dit wordt bovendien ook maandelijks gerapporteerd aan de minister. In de rapportering wordt een stand van zaken gegeven met betrekking tot het doelbereik, de hinderpalen, de kwaliteit van de communicatie van de digitale meter met de netbeheerder en de databeheerder en de gevoerde communicatiecampagnes en worden suggesties gegeven voor bijkomende doelgroepen. Er wordt inzage gegeven in de algemene projectplanning voor de komende vijf jaar en de gedetailleerde projectplanning voor het komende jaar. De belangrijkste wijzigingen in de aanpak ten aanzien van de originele projectplanning worden toegelicht en gemotiveerd.

Paragraaf vier bepaalt dat het departement Omgeving minstens tweejaarlijks een evaluatie opmaakt van de uitrol en dit voorlegt aan de Minister. Het departement zal zich, gelet op de timing die vooropgesteld is voor de rapportering (1 februari), daarvoor baseren op de rapporteringen van de distributienetbeheerders. Die momenten kunnen ook aangegrepen worden om de kostenbatenanalyse al dan niet te actualiseren en bijkomende doelgroepen in de uitrolplanning toe te voegen.

In **artikel 11** wordt via het nieuw ontworpen artikel 3.1.53 bepaald dat de databeheerder één keer per dag de actuele meterstand uitleest van afname en, indien van toepassing, injectie, op toegangspunten die voorzien zijn van een digitale meter. Op die manier hoeft er geen continue dataverbinding te bestaan tussen de meter en de databeheerder hetgeen uiteraard de verbindingskosten drukt. Deze frequentie kan evenwel steeds worden verhoogd op vraag van de distributienetbeheerder in kader de monitoring van de veiligheid van het distributienet, of door de gebruiker voor individuele doeleinden. Vanaf 1 april 2020 zal ook éénmaal per dag de kwartierwaarden kunnen worden uitgelezen op vraag van de netgebruiker. Vanaf die datum zal de netgebruiker ook zijn energie kunnen vermarkten en indien deze een meetinrichting heeft die in staat is de geïnjecteerde elektriciteit apart te meten en op voorwaarde dat de afnemer geen gebruik maakt van de compensatieregeling vermeld in artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet.

De communicatie tussen meter en individuele gebruiker zal doorgaans wel via de

gebruikerspoort verlopen (zie artikel 9).

In geval het een digitale meter betreft waarvan de budgetmeterfunctie actief is, worden de meterstanden ten minste één keer per dag uitgelezen.

Er zal op basis van die informatie minstens éénmaal per dag worden gecommuniceerd naar de betrokken budgetmeterklant, via het door de budgetmeterklant gekozen communicatiemiddel (zijnde webportaal, telefoon, sms, of in uitzonderlijke gevallen in home display), wat het resterende krediet bedraagt en of het aangeraden is om extra krediet op te laden. Indien het een digitale budgetmeter voor elektriciteit betreft, wordt ook steeds gecommuniceerd of het noodkrediet is geactiveerd en desgevallend wat het restbedrag van het noodkrediet bedraagt, en desgevallend of de budgetmeter in 10 ampèrefunctie werkt.

Op verzoek van de netgebruiker kan de databeheerder evenwel steeds bijkomend de meter uitlezen. Dit is de keuze van de netgebruiker.

Op verzoek van de netgebruiker of in het kader van het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet met het oog op netbeheer en operationele veiligheid kan het uitlezen, vermeld in het eerste en tweede lid, frequenter of met een fijnere granulariteit plaatsvinden. In overeenstemming met de algemene verordening gegevensbescherming en de relevante artikelen in het Energiedecreet hierover, kunnen persoonsgegevens enkel verstrekt worden als deze nodig zijn voor de uitoefening van hun taken.

Samenvattend zal er in principe geen continue dataverbinding tussen de meter en de databeheerder, hetgeen de verbindingskosten drukt. Evenwel, men mag dit niet verwarren met de communicatie via de gebruikerspoorten. Deze poorten zijn operationeel vanaf de indienststelling van de digitale meter en deze sturen indien gewenst real time gedetailleerde gegevens naar de gebruikers. Deze communicatie verloopt evenwel niet via de databeheerder.

Artikel 12 voert een Afdeling X in die luidt 'De voorwaarden waaraan de databeheerder of kandidaat-databeheerder moet voldoen' met als onderafdeling I 'De voorwaarden betreffende de financiële, technische en organisatorische capaciteit'.

Het nieuw ontworpen artikel 3.1.54. stelt dat de databeheerder beschikt over voldoende **financiële, technische en organisatorische capaciteit** om de activiteiten als databeheerder uit te oefenen. De nieuw ontworpen artikels 3.1.55 tot en met 3.1.57 beschrijven de documenten die deze capaciteit kunnen aantonen.

Onder de nieuwe **onderafdeling II 'De voorwaarden betreffende de professionele betrouwbaarheid'** wordt een nieuw artikel 3.1.58 ontworpen dat stelt dat de databeheerder blijk dient te geven van voldoende professionele betrouwbaarheid om de activiteiten als databeheerder uit te oefenen. De nieuwe artikels 3.1.59 en 3.1.60 lijsten de gevallen op waarin geen blijk wordt gegeven van professionele betrouwbaarheid of waarin de Vlaamse Regering kan beslissen dat er geen blijk van professionele betrouwbaarheid wordt gegeven.

Het nieuw ontworpen artikel 3.1.61 bepaalt de **stukken** waarmee iemand zal moeten bewijzen dat hij zich niet bevindt in een van de gevallen, vermeld in artikel 3.1.59 of 3.1.60.

In een derde onderafdeling worden in uitvoering van artikel 4.1.8/3, § 2, 3° en artikel 4.1.8/4 van het Energiedecreet **de voorwaarden bepaald betreffende de bestuurs- of juridische autonomie** ten aanzien van de netbeheerders en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn. Het nieuw ontworpen artikel 3.1.62 bepaalt nader de bestuurs- of juridische autonomie die minstens aanwezig dient te zijn en hoe deze onder meer zullen moeten worden aangetoond.

Dit is door middel van: 1° de statuten van de databeheerder waaruit die autonomie blijkt, 2° een overzicht van de bestuurders met al hun betaalde en onbetaalde mandaten en arbeidsrelaties, 3° een overzicht van de personeelsleden en hun betaalde en onbetaalde mandaten en arbeidsrelaties, 4° een overzicht van de rekeningen, 5° een lijst met de consultants en revisoren die voor de databeheerder werkzaam zijn en 6° een beschrijving van de manier waarop de IT-systemen operationeel gescheiden worden.

Onderafdeling vier **bepaalt de voorwaarden betreffende de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid** ten aanzien van houders van leveringsvergunningen en aanbieders van energiediensten, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn.

In het nieuw ontworpen artikel 3.1.63 wordt gesteld dat producenten, invoerders van buitenlands aardgas, houders van een leveringsvergunning, tussenpersonen of de met die ondernemingen verbonden of geassocieerde ondernemingen geen kapitaal bezitten van de databeheerder. Omgekeerd stelt het nieuwe artikel 3.1.64 dat de databeheerder ook geen rechtstreekse of onrechtstreekse deelneming aanhoudt in de opgesomde partijen. In het handelsverkeer met die partijen mag volgens artikel 3.1.65 de databeheerder niemand bevoordelen en geen voordelen toekennen die verder gaan dan in het normale handelsverkeer gebruikelijk is.

Volgens het nieuw ontworpen artikel 3.1.66 dient **een bestuursorgaan** opgericht te worden zoals bepaald in het Energiedecreet in artikel 4.1.8/5, en in geval de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is ook zoals bepaald in artikel 4.1.8/4 van het Energiedecreet. De notulen van de vergadering van het bestuursorgaan worden maximaal 3 dagen na de vergadering aan de leden bezorgd. Bij het bestuursorgaan wordt een corporategovernancecomité opgericht. Het bestuursorgaan is verplicht om het advies van het corporategovernancecomité te vragen voor het een beslissing neemt over de aanstelling, het ontslag en de bezoldiging van de leden van het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder. Het comité heeft de bevoegdheid om een onderzoek in te stellen in elke aangelegenheid die onder zijn bevoegdheid valt en heeft daarom toegang tot alle informatie, met uitzondering van de persoonlijke en commerciële gegevens over de netgebruikers. Daarnaast beschikt het comité over de mogelijkheid om, op verzoek van ten minste een derde van de leden, het advies van externe en onafhankelijke deskundigen in te winnen op kosten van de databeheerder en ze heeft het recht een vergadering van de raad van bestuur samen te roepen, overeenkomstig de oproepingsformaliteiten, bepaald in de statuten.

Het nieuw ontworpen artikel 3.1.67 stelt dat de statuten van de databeheerder met betrekking tot de **besluitvorming binnen het bestuursorgaan** bepalen dat de instemming of aanwezigheid van een of meer bestuurders niet als voorwaarde kan worden gesteld voor de rechtsgeldige totstandkoming van beslissingen waarvoor in het bestuursorgaan van de netbeheerder een meerderheid bestaat.

Het nieuw artikel 3.1.68 tenslotte voorziet in de mogelijkheid voor de databeheerder, zo lang dit een door de netbeheerders aangestelde werkmaatschappij is, om beroep te doen op derden zoals voorzien in het Energiedecreet artikel 4.1.8/7 (zie ook supra, artikel 4).

In een nieuwe onderafdeling V wordt een nieuw artikel 3.1.69 ingevoerd dat stelt dat de databeheerder in staat dient te zijn om de uniforme voorwaarden voor een **continu risicobeheersingssysteem** na te leven, zoals vermeld in artikel 3.1.83 van het Energiebesluit.

In onderafdeling VI, artikel 3.1.70 worden de inhoudelijke voorwaarden bepaald waaraan de bestuurders van de databeheerder moeten voldoen. Voor het bestuursorgaan worden een aantal **onverenigbaarheden** opgesomd. Ten hoogste twee derde mag van hetzelfde geslacht zijn.

Nog steeds door hetzelfde artikel 11 wordt een **nieuwe Afdeling XI ingevoegd 'De procedure tot aanwijzing en tot beëindiging van de aanwijzing van een databeheerder'**. In Onderafdeling I wordt de **aanwijzing als databeheerder** geregeld.

Het nieuw ontworpen artikel 3.1.71 stelt dat het opstarten van de procedure tot aanwijzing van een databeheerder door de minister bekendgemaakt wordt in het Belgische Staatsblad. Het beschrijft de elementen waaruit deze bekendmaking dient te bestaan en geeft een overzicht van de stukken die door een kandidaat-databeheerder bezorgd moeten worden bij zijn aanvraag.

Deze procedure geldt:

- voor een aanwijzing als databeheerder als de vorige aanwijzing van rechtswege is afgelopen (na een termijn van tien jaar dus)
- wanneer de aanstelling is afgelopen na een faillissement, een ontbinding, een fusie of in geval van een (niet-remedieerbare) negatieve evaluatie of andere gevallen, vermeld in artikel 4.1.8/3, §4, 1° tot en met 3°, van het Energiedecreet.

In het geval dat de vorige aanwijzing van rechtswege afloopt, is bepaald dat de opstart van de procedure tot aanwijzing van de databeheerder uiterlijk twaalf maanden voor het verstrijken van de periode van tien jaar waarvoor een databeheerder wordt aangewezen, wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Het is de minister die conform het nieuw ontworpen artikel 3.1.73 nagaat of een aanvraag volledig is. Indien de aanvraag volledig is, bezorgt hij een kopie aan de VREG die binnen de drie maanden advies uitbrengt over de aanstelling van de databeheerder. De minister gaat na of een kandidaat-databeheerder voldoet aan de gestelde voorwaarden. Hij baseert zich daarbij op het advies van de VREG en kan zich ook baseren op de gegevens die de kandidaat-databeheerder heeft aangeleverd of op andere gegevens waarover hij daarnaast beschikt zoals bijvoorbeeld evaluatierapporten indien de kandidaat-databeheerder voorheen reeds als databeheerder was aangewezen. Deze gegevens en bevindingen dienen te worden vermeld en gemotiveerd in het verslag.

Als er meer dan één kandidaat-databeheerder is doet de minister een voorstel op basis van het advies van de VREG en maakt samen met zijn bevindingen een objectief en gemotiveerd verslag waaruit blijkt welke kandidaat het meest geschikt is op basis van de voorwaarden bepaald door het decreet en deze uitvoeringsbepalingen.

Als een kandidaat-databeheerder niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3.1.54 tot en met 3.1.70 en aan de openbare dienstverplichtingen, opgelegd op grond van artikel 4.1.8/6 van het Energiedecreet, brengt de minister binnen drie maanden na de ontvangst van de volledige aanvraag de kandidaat-databeheerder daarvan per aangetekende brief op de hoogte.

In afwijking van de hierboven beschreven procedure kan de databeheerder via een verkorte procedure aangewezen worden zolang de voorwaarde, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 6° van het Energiedecreet van 8 mei 2009, geldt. Dit is de voorwaarde die stelt dat de kandidaat-databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij werd aangesteld. In dat geval verzoekt de minister de VREG om een advies uit te brengen over de aanwijzing van de databeheerder en brengt de VREG haar advies uit binnen de tien dagen na het verzoek.

Op grond van dat advies van de VREG, de inlichtingen over de eigen situatie van de kandidaat-databeheerder, eventuele beschikbare evaluatierapporten of marktstudies en de inlichtingen en documenten waarover hij beschikt, gaat de minister na of de kandidaat-databeheerder voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3.1.54 tot en met 3.1.70, en aan de openbare dienstverplichtingen, opgelegd krachtens artikel 4.1.8/6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

De voorwaarde inzake de operationeel gescheiden IT-systemen vermeld in 6° geldt vanaf 1 april 2020. Bij de eerste aanwijzing zal een roadmap worden opgesteld op welke manier de IT-systemen operationeel worden gescheiden vanaf die datum.

Er moet evenwel worden voldaan aan de volgende minimumvoorwaarden:

- 1° Serverapparatuur bevindt zich in een fysiek gescheiden ruimte met toegangsautorisatie;
- 2° Toegang tot IT-systemen is 'rolgebaseerd' (netbeheerder vs. databeheerder);
- 3° De aanwezigheid van een roadmap hoe wordt voldaan aan voorwaarde 1° en 2° en met als eindpunt de operationeel gescheiden IT-systemen ten laatste op 1 april 2020.

Indien aan al de vermelde voorwaarden is voldaan, gaat de minister vervolgens over tot de aanwijzing en betekent zijn beslissing aan de door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij als databeheerder.

In geval een kandidaat-databeheerder wordt aangesteld als databeheerder, stelt het nieuw ontworpen artikel 3.1.76 dat de naam en het adres van de databeheerder, alsook de datum van de aanvang van de periode waarvoor de databeheerder aangewezen is, door de minister bekendgemaakt worden in het Belgisch Staatsblad.

Zoals geregeld via artikel 4.1.8/3 van het Energiedecreet is voorzien in een vijfjaarlijkse **evaluatie**. De nieuw ontworpen onderafdeling II met het nieuw ontworpen artikel 3.1.77 beschrijft de procedure voor die evaluatie. De minister kan alle stukken opvragen bij de databeheerder die volgens hem nodig zijn voor het uitvoeren van de evaluatie. Binnen een termijn van vijfenveertig dagen na de ondertekening door de minister van het evaluatierapport wordt het voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

In het nieuw ontworpen artikel 3.1.78 in onderafdeling III wordt de **beëindiging van de aanwijzing als databeheerder alvorens de aanwijzingsstellingsperiode van tien jaar verstreken is, geregeld**. De aanwijzing van de databeheerder wordt beëindigd indien de databeheerder betrokken is bij een faillissement, een ontbinding of een fusie. Daarnaast kan de aanwijzing ook beëindigd worden in de gevallen, vermeld in artikel 4.1.8/3, §4, 1° tot en met 3°, van het Energiedecreet. Dit is met name bij een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen, bij een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens het Energiedecreet of de uitvoeringsbepalingen ervan en bij een grove tekortkoming met betrekking tot de algemene verordening gegevensbescherming.

Ook in geval van een negatieve evaluatie kan de aanwijzing beëindigd worden. Deze is van toepassing indien binnen de toegestane remediëringsperiode van maximaal drie maanden de databeheerder onvoldoende garanties kan bieden voor de volgende vijf jaar om met verbeteringsvoorstellen tegemoet te komen aan die criteria die hebben geleid tot het negatieve resultaat.

Indien de aanwijzing van de databeheerder beëindigd wordt, brengt de minister de databeheerder per aangetekende brief op de hoogte. De Vlaamse Regering maakt de beslissing tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder bekend in het Belgisch Staatsblad en wijst, op voorstel van de minister, een nieuwe databeheerder aan overeenkomstig de procedure, vermeld in artikel 3.1.71 tot en met 3.1.76 van het Energiebesluit.

In het nieuw ontworpen artikel 3.1.79 in onderafdeling IV wordt de **beëindiging van de aanwijzing als databeheerder geregeld bij het verstrijken van de aanwijzingsperiode van tien jaar**. Na 10 jaar verstrijkt de aanwijzing van de databeheerder automatisch. De minister brengt de databeheerder hiervan twaalf maanden op voorhand op de hoogte. De beëindiging wordt bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad en een nieuwe databeheerder wordt aangewezen

overeenkomstig de procedure, vermeld in artikel 3.1.71 tot en met 3.1.76 van het Energiebesluit

Er wordt een nieuwe **afdeling XIII 'Verwerking van gegevens'** en een **onderafdeling I 'Recht op informatie van de netgebruiker'** ingevoegd.

Er wordt een nieuw artikel 3.1.80 ingevoegd. De netgebruiker heeft het recht om van de databeheerder inzage te krijgen in aanvullende informatie over de verwerking van zijn persoonsgegevens. Deze informatie wordt kosteloos ter beschikking gesteld via een persoonlijk webportaal.

In dat webportaal is het voor de netgebruiker ook zichtbaar of zijn gebruikerspoort(en) open of gesloten zijn en heeft hij ook de mogelijkheid om die poorten te openen of te sluiten. De databeheerder biedt er ook een overzicht van de partijen waaraan de netgebruiker toestemming heeft gegeven om gebruik te maken van zijn gevalideerde (meet)gegevens. Dit is een functionaliteit die vergelijkbaar is met het overzicht die banken aanbieden met betrekking tot domiciliëringen.

Tot 1 juni 2019 worden de informatie en aanvraagformulieren aangeboden via online formulieren.

Indien de netgebruiker zijn gebruikerspoorten wenst te openen of te sluiten meldt de databeheerder dit onverwijld aan de distributienetbeheerder. De handeling dient te zijn uitgevoerd door de distributienetbeheerder binnen de 24u na verzoek van de netgebruiker.

In het nieuw ontworpen artikel 3.1.81 wordt het **recht op informatie van de netgebruiker** nog verder uitgewerkt. De netgebruiker wordt voorafgaand aan de verwerkingsactiviteiten die worden uitgevoerd door de partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/13 van het Energiedecreet geïnformeerd over deze verwerkingsactiviteiten. Deze partijen moeten op hun website een overzicht bieden van de verwerkingsactiviteiten die zij uitvoeren met betrekking tot de technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens die worden verkregen door of krachtens het Energiedecreet van 8 mei 2009. Daarnaast dient ook de VREG, die toezicht op de databeheerder houdt, op haar website een overzicht ter beschikking te stellen van de partijen aan wie de databeheerder toegang verleent tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter, de relevante wettelijke basis, de toegangsprocedures en de toegangsvoorwaarden. Dit overzicht dient actueel gehouden te worden.

In het nieuw ontworpen artikel 3.1.82 wordt bepaald dat de databeheerder **een schriftelijke overeenkomst** sluit met elke verwerker als hij daarop beroep doet voor de verwerking van relationele gegevens, technische gegevens en meetgegevens die tevens persoonsgegevens zijn. Het artikel lijst ook op welke elementen in deze overeenkomst dienen opgenomen te zijn. Een dergelijke verwerker kan, na toestemming van de databeheerder, op zijn beurt ook beroep doen op een verwerker. Dit wordt ook opgenomen in de overeenkomst tussen de databeheerder en de verwerker waar hij een beroep op doet.

Verdere garanties voor de veiligheid van werking van persoonsgegevens wordt gegarandeerd in het nieuw ontworpen artikel 3.1.83 in de nieuwe onderafdeling III **'Risicobeheersingssysteem'**.

Dit artikel stelt dat partijen voorafgaand aan de toegang tot persoonsgegevens een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dienen uit te voeren en een continue risico opvolging dienen op te zetten waarbij enerzijds de tijdens de voorafgaande gegevensbeschermingseffectbeoordeling geïdentificeerde risico's opnieuw worden geanalyseerd en anderzijds de nieuwe risico's worden geanalyseerd. Het artikel bepaalt ook dat minstens om de twee jaar een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd wordt en stipuleert de gevallen waarin een bijkomende gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd moet worden (bijvoorbeeld in geval van beduidende veranderingen in de toepassing van de digitale

meters of bij het verwerken van nieuwe categorieën van persoonsgegevens).

Paragraaf twee van hetzelfde artikel bepaalt dat de gegevensbeschermingseffectbeoordeling, wordt uitgevoerd door een multidisciplinair team en legt de benodigde kennis en ervaring vast. In paragraaf drie worden eisen opgelegd aan de databank waarin de gegevens bewaard worden. De gegevens uit die databank mogen enkel vergeleken of gekruist worden met andere gegevens in de gevallen waarin dat wettelijk is bepaald of als dat absoluut noodzakelijk is ter uitvoering van wettelijke verplichtingen. Deze moet worden beveiligd met passende technische maatregelen. Minstens worden de nodige antivirus maatregelen genomen en toegangscontroles uitgevoerd, bijvoorbeeld via een paswoord of een toegangscode.

Paragraaf vier legt de aanwerving van een functionaris voor gegevensbescherming op, of nog de "Data protection officer (DPO)".

Paragraaf vijf legt de partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/13 van het Energiedecreet, op dat ze een interne procedure uitwerken om een inbreuk op persoonsgegevens te identificeren, te evalueren en te melden aan de gegevensbeschermingsautoriteit en, desgevallend, de betrokkenen. Ze duiden ook een contactpersoon aan waardoor de betrokkenen de rechten die hen op grond van de algemene verordening gegevensbescherming worden toegekend op eenvoudige wijze kunnen uitoefenen en een contactpersoon die functioneert als aanspreekpunt voor de gegevensbeschermingsautoriteit.

Paragraaf zes van hetzelfde artikel ten slot legt aan de partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/13 van het Energiedecreet, de nodige technische en organisatorische maatregelen op om op continue basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen en diensten te garanderen en om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid en toegang tot de databank te herstellen. Op gezette tijdstippen dienen ze testen, beoordelingen en evaluaties uit te voeren om de doeltreffendheid en gepastheid van de maatregelen na te gaan. Elk jaar moeten ze de maatregelen die in dit kader nemen documenteren in een centraal bestand. De databeheerder en distributienetbeheerder moeten deze testen, beoordelingen en evaluaties minstens twee maal per jaar uitvoeren.

In **artikel 13** worden enkele wijzigingen doorgevoerd aan artikel 3.2.18 van het Energiebesluit.

Het artikel wordt aangepast aan de vereisten van de Richtlijn 2009/72/EG betreffende de regels inzake de interne markt voor elektriciteit³ bijhorende working paper van de Europese Commissie⁴ en Richtlijn 2012/27/EU inzake Energie Efficiëntie.⁵

Door de komst van de digitale meter kunnen de facturen in principe per maand worden opgemaakt. Het kan evenwel niet zo zijn dat de leveranciers hierdoor ook bij iedereen maandelijks een factuur zullen sturen. Dit zou de afnemer namelijk, met name voor wat betreft aardgas, met zeer hoge kosten in de winter opzadelen, en lage kosten in de zomer. Daarom wordt ingeschreven dat de standaardregel een jaarlijkse factuur blijft. De optie blijft evenwel uiteraard open aan de afnemer om alsnog een maandelijks factuur te vragen op basis van zijn werkelijk verbruik van die maand aan zijn leverancier, indien deze de mogelijkheid aanbiedt.

Artikel 14 van dit besluit voegt de databeheerder toe aan de lijst van partijen die gegevens waarover ze voor de uitoefening van hun taken beschikken aan de netbeheerders kunnen

---

³ Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, *OJ L 211*, 14.8.2009, p. 55–93

⁴ Pagina 8 op https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_retail_markets.pdf

⁵ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG, *OJ L 315*, 14.11.2012, 1-56.

doorgeven voor de bestrijding van energiefraude.

Artikel 15 en 16 van dit besluit wijzigen respectievelijk artikel 5.3.1, §7 en artikel 5.4.1, §7 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Ten eerste wordt het artikel en de terminologie aangepast zodat de informatieverplichtingen ook van toepassing zijn op de budgetmeter in de vorm van de digitale meter in budgetmetermodus. Ten tweede worden enkele extra vereisten inzake informatie aan de nieuwe gebruiker van zo een digitale meter in budgetmetermodus gespecificeerd. Uit het proefproject digitale budgetmeter bleek namelijk dat een dergelijke duiding noodzakelijk is.

Artikel 17 bepaalt de inwerkingtreding van verschillende artikels van het decreet van (datum) tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en van dit besluit.

Artikel 18 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, belast is met de uitvoering van dit besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De wijzigingen aan het ontwerp van besluit hebben geen impact op de begroting.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 30 april 2018.

In zijn advies stipt de inspecteur aan dat het nuttig zou zijn dat nu reeds een onderbouwde raming van de kost voor het plaatsen van een digitale meter zou verstrekt worden alsook dat er klaarheid geschapen wordt over het effect op het nettatarief van de incorporatie van de kosten van de digitale meters zelf en de uitrol ervan. De kost van de plaatsing en indienststelling wordt evenwel vastgelegd door de VREG, op voorstel van de distributienetbeheerders.

De minister heeft aan de VREG gevraagd om de kosten-baten analyse te actualiseren⁶ nu de werkelijke kosten van de digitale meter gekend zijn.

Einde 2017 namen Eandis en Infrax een beslissing over de gunning van de digitale meters. Gezien er vanaf dat moment meer verfijnde gegevens beschikbaar zijn over de effectieve kostprijs van de digitale meters, voerde de VREG op vraag van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie een actualisatie van de kosten-batenanalyse uit (gepubliceerd op 14 juni 2018). In globo leidt de actualiseerde kosten-batenanalyse tot een nieuw en positiever resultaat met een netto contante waarde van +440 miljoen €.

Uit de gunningsbeslissing van Eandis en Infrax over de plaatsing van digitale meters en bijhorende gegevenssystemen, blijkt dat de kosten van de digitale meters, datasystemen en telecommunicatie lager uitvallen dan verondersteld in de vorige update van de kosten-batenanalyse in april 2017. Zo werd de prijs voor een digitale meter elektriciteit aangepast van 66,63 naar 52,01€ en de prijs voor een digitale meter gas aangepast van 75,63 naar 80,21€. Globaal gezien hebben de nieuwe prijzen van de digitale meters voor elektriciteit en gas een positief effect op de kosten-batenanalyse, aangezien de daling van de prijs van de meter voor elektriciteit groter is dan de stijging voor gas, en aangezien er meer elektriciteitsmeters zijn dan gasmeters. Ook de kostprijs van datasystemen (van 180 miljoen € naar 136 miljoen €) en telecommunicatie (van 2€ per adres per jaar naar 1,22€ per adres per jaar) viel lager uit.

---

⁶ Rapport van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt met betrekking tot de actualisatie van de kosten-batenanalyse slimme meters (<https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2018-01.pdf>)

De distributienetbeheerders maakten een nieuwe inschatting van de impact op de distributietarieven. Op basis van de actualisatie wordt de jaarlijkse meerkost (gemiddelde over 20 jaar) nu ingeschat op 15 € (in plaats van 16 €) voor elektriciteit en 12 € (blijvend) voor gas.

Het advies stelt tot slot dat het gemotiveerde akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting niet vereist is, met toepassing van artikel 6 § 5 van het BVR van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

1. Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
2. Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
3. Investerings en schuld: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de investeringen of de schuld van de lokale besturen.
4. Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.
5. Conclusie: het voorstel legt rechtstreeks geen extra financiële verplichtingen op voor de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen bijkomende impact op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse overheid.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de bestuurszaken, is derhalve niet vereist.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/157 van 23 april 2018.

In kader van de opmaak van het decreet digitale meters werd een armoedetoets opgesteld die tot stand kwam op basis van een samenwerking tussen het VEA, de VREG, het departement Omgeving en de sector armoedebestrijding. Daarin werd de impact van de digitale meter met betrekking tot drie verschillende pijlers, namelijk de ecologische pijler, de sociale pijler en de economische pijler in detail bekeken. Meer in het bijzonder werden ook de effecten in kaart gebracht op de bestaande regeling met de budgetmeter en op mensen in armoede.

Eén van de hoofdbezorgdheden in de armoedetoets was dat het proefproject nog moest worden opgestart en er werd dan ook aanbevolen de aanbevelingen uit het proefproject mee te nemen in de verdere uitwerking van de uitrol. Uit het proefproject kwam als belangrijk aandachtspunt het aanpassen van de bepalingen inzake de informatieverplichtingen en de gebruiksvriendelijkheid naar aanleiding van de nieuwe budgetmeters, zijnde de digitale meter in budgetmetermodus, naar voren. Uit de armoedetoets zelf kwam ook de aanbeveling naar voor om wel nog steeds een contactmoment

te voorzien bij de plaatsing, zodat er voldoende informatie kon worden geboden over de digitale meter. Dit wordt zo verduidelijkt in de van toepassing zijnde artikelen in het Energiebesluit, door middel van artikel 10 enerzijds en artikel 15 en 16 van dit wijzigingsbesluit anderzijds. Eerder werd met het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot bepaling van de voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen reeds voorzien dat er via gepaste en gewenste communicatiemiddelen moet worden gecommuniceerd met de budgetmeterklant en door de distributienetbeheerder, en de distributienetbeheerder in een in-homedisplay moet voorzien als dat noodzakelijk blijkt om de netgebruiker op een gebruiksvriendelijke manier inzicht te geven in zijn saldo van het opgeladen bedrag.

Deze wijzigingen behelzen de aanpassing van de informatievereisten bij de plaatsing en/of instellen van de budgetmetermodus en gebruiksvriendelijke en klantgerichte werking van de digitale meter in budgetmetermodus. De wijzigingen zijn niet exhaustief en hiermee wordt nog niet het volledige potentieel van de voordelen van de digitale meter voor de budgetmeterklant aangeboord. Er volgt nog een wijzigingsbesluit in verband met de aanpassingen van de sociale openbaardienstverplichtingen in het najaar. Dit besluit zal evenwel een ruimere scope hebben dan de digitale budgetmeter, doch is het gepaste kader om de andere wijzigingen gerelateerd aan de digitale budgetmeter coherent te kunnen doorvoeren.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd voorontwerp van besluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid:
  - 2.1 te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Mineraad), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Gegevensbeschermingsautoriteit met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van vijfenveertig dagen;
  - 2.2 te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,
  - 2.3 te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de Inspectie van Financiën